

Fonteyne, Ast (Sint-Katarina-Lombeek 1 september 1906 – Gent 14 mei 1991).

Volgde als zoon van een rijkswachtheadjuvant onderwijs in Melle, Duffel en Gentbrugge. Na zijn humaniora aan het Klein Seminarie van Hoogstraten volgde Fonteyne de Sociale School in Heverlee, waar Floris van der Mueren grote invloed op hem uitoefende. Tevens studeerde hij kunstgeschiedenis aan de Gentse universiteit en nam hij in dezelfde stad schilderles aan de academie en les in toneel- en voordrachtskunst aan het conservatorium, waar hij een eerste prijs behaalde.

Op voorstel van Jan Boon werd Fonteyne van 1930 tot 1933 als toneelspeler aan Het Vlaamsche Volkstoneel verbonden. Hij speelde samen met onder meer Lode Geysen, Anton van de Velde en had er Johan de Meester nog als regisseur. Na deze periode overtuigde Ast Fonteyne een aantal katholieke scholen van de noodzaak om in hun scholen spreekonderricht in te richten. Vanaf 1933 begon hij

les te geven in het humanioraonderwijs. Fonteyne is een pionier geweest van het moderne en stijlvolle spreekonderwijs in Vlaanderen. Zijn filosofie van sociaal engagement via de kunst liet hem nooit meer los. Het lag in zijn bedoeling om “de Vlamingen te helpen bevrijden door ze opnieuw te leren spreken”. In totaal gaf hij les in een dertigtal scholen, verspreid over heel Vlaanderen. In Hoogstraten begon hij met schooltoneel en hij breidde deze activiteit uit tot vele instituten. Merkwaardig is het niveau dat hij met zijn leerlingen op toneelgebied wist te bereiken. Zijn opvoeringen waren schoolvoorbeelden van soberheid en afwerking, en vonden op veel plaatsen navolging. Een van de markantste opvoeringen was *Oedipeus Koning* in Herentals. Van 1942 tot aan zijn pensionering in 1971 was hij ook leraar aan het conservatorium in Gent. Tot zijn bekendste leerlingen behoren onder meer Alex van Royen, Fons Goris, Bert Leysen, Senne Rouffaer, Julien Schoenaerts, Kris Yserbyt en Claude van den Berg.

In *Jong Dietschland* publiceerde Fonteyne een reeks reisbrieven uit Denemarken en Duitsland. Hij sloot zich aan bij het *Verdinaso* en werd er jeugdleider, tot aan de ontbinding van de beweging in mei 1941. Met bewondering keek hij op naar de figuur en de stijl van Joris van Severen.

Na de oorlog en zijn vrijlating regisseerde hij van 1953 tot 1962 voor de televisie. Openluchtspelen staan eveneens op zijn actief en hij gaf ook talloze voordrachten.

In 1986 werd de Stichting Ast Fonteyne in het leven geroepen om zijn levenswerk voort te zetten. De Stichting gaf gedurende enkele jaren een eigen tijdschrift uit: *In den Ast*.

WERKEN: Artikelen in *Jong Dietschland*; *Jong Dinaso*.

LITERATUUR: G. Durnez, ‘Fonteyne van het toneel’, in *De Standaard* (27 augustus 1971); – id., ‘Ast Fonteyne wilde Vlamingen helpen bevrijden door ze te leren spreken’, in *De Standaard* (17 mei 1991); – M. van Liedekerke, ‘Ast Fonteyne pionier van het spreekonderricht: ‘Ik heb geprobeerd Vlaanderen vorm te geven’, in *Wij* (25 september 1986); – L. Saerens, *Inventaris van het archief Ast Fonteyne 1906-1991*, 1996.

PIETER JAN VERSTRAETE